

Orlaith Ruiséal

Co Chiarraí

An mbaineann an freagra seo le tuairim phearsanta an fhreagróra nó an bhfuil sé déanta thar ceann na heagraíochta thuasluaite?

Pearsanta

An bhfuil tú toilteanach go bhfoilseofar an freagra seo ar shuíomh gréasáin na Roinne www.ahg.gov.ie?

Tá

Cumarsáid faoi alt 9 den Acht (Litreacha, ríomhphoist & cora poist)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cumarsáid a fhreagairt sa teanga ina bhfuarthas í;
- Faisnéis i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach a eisiúint i nGaeilge nó go dátheangach.

1. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Is leor

Foilseacháin faoi alt 10 den Acht

Dualgais reatha faoin Acht:

- Doiciméid áirithe a fhoilsiú go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla (m.sh. tuarascálacha bliantúla, cuntais iniúchta, tograí beartais phoiblí, ráitis straitéise srl.

2. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Braitheann sé ar cad atá i gceist is dócha. Creidim féin munar bhfuil ach duine amháin chun é a léamh ba cheart fós go mbeadh sé ar fáil as Gaelainn. Tugtar amach go minic mar gheall ar an gcostas ach is féidir leat a bheith cinnte gur fíor bheagán daoine atá ag léamh an stuif seo as Béarla fiú, cad ina thaobh ná beadh na cearta céanna ann do lucht na Gaelainne????

Comharthaí, stáiseanóireacht & fógairtí taifeadta béil faoi na Rialacháin faoin Acht (I.R. Uimh. 391 de 2008)

Dualgais reatha faoin Acht:

- Cloí leis na Rialacháin maidir le húsáid na Gaeilge agus an Bhéarla ar chomharthaí, ar stáiseanóireacht agus i bhfógairtí taifeadta béil.

3. I do thuairimse, an leor na dualgais seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Is Leor

Scéimeanna Teanga faoin Acht

Is iad na scéimeanna teanga croílár an Achta Teanga. Leagtar amach sna scéimeanna teanga an córas trína bhforbraíonn comhlachtaí poiblí a gcuid seirbhísí trí Ghaeilge thar thréimhse ama. Is trí na scéimeanna teanga a dhéileáiltear le húsáid na Gaeilge ar shuíomhanna gréasáin, ar bhileoga, ar bhróisiúir, ar fhoirmeacha, trí sheirbhísí teileafóin, trí sheirbhísí idirphearsanta eile, trí sheirbhísí ar líne srl.

4. (a) I do thuairimse, an bhfuil córas na scéimeanna teanga sásúil, an bhfuil sé iomarcach nó an dteastaíonn leasú air?

Is dóigh liomsa go bhfuil leasú ag teastáil anseo agus b'fheidir roinnt monatóireachta. Conas atá ag eirí leo. Glacaim leis go bhfuil scéim i bhfeidhm ag seirbhísí slainte anseo ach is dóigh liom go bhfuil leasu ag teastáil.

4. (b) An bhfuil malairt córais a mholfá a bheadh níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla?

Is dóigh liom go bhfuil gá go mbeadh níos mó do thuiscint ag oibrithe an seirbhí slainte anseo ar fheasacht teanga. Níor chóir go mbraitheadh aon duine riamh gur pian sa tóin iad díreach toisc go bhfuil siad ag éileamh seirbhísí Gaelainne sa Ghaeltacht!! (Ghaeltacht Chorca Dhuibhne)

Seirbhísí ó chomhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht

Sa chaoi is gur féidir leis an Stát tacú le stádas agus le húsáid na Gaeilge sa Ghaeltacht, tá sé an-tábhachtach go mbeidh pobal na Gaeltachta ábalta a ngnóthaí oifigiúla a dhéanamh leis an Stát trí Ghaeilge.

5. (a) An bhfuil tú sásta leis na seirbhísí atá á soláthar trí Ghaeilge ag comhlachtaí poiblí sa Ghaeltacht?

UAIREANTA. NÍ MAITH LIOM GO MBRAITHIM MÍ CHOMPORDACH GO MINIC AG IARRAIDH MO GNÓTH A DHÉANAMH TRÍ GHAEILINN

5. (b) An bhfuil leasuithe a mholfá a chuirfeadh le héifeachtacht agus le héifeachtúlacht na gcomhlachtaí poiblí sa réimse seo?

Is dóigh liom dá mbeadh níos mó de thuiscint ar fheasacht teanga ag na comhlachtaí poiblí seo go mbeadh rudaí i bhfad níos fearr. Chomh maith le foghlaim na Gaelainne is dóigh liom féin go bhfuil sé rí thábhachtach go dtuigfaí conas a bhraitheann duine nách féidir leo a gcuid gnóth a dhéanamh trí Ghaeilinn sa Ghaeltacht. Fé mar a dúirt Nelson Mandela "Speak to a man in a language he understands and it will go to his head, speak to him in his own language and it'll go to his heart." Tá sé seo chomh fíor agus

braithim tá mbeadh níos mó de thuiscint ag na comhlachtaí poiblí ar an dtuairim seo go mbeadh an saol i bhfad níos deise.

Forálacha eile faoin Acht

Tá forálacha eile san Acht a dhaingníonn cearta maidir le húsáid na Gaeilge san Oireachtas, sna cúirteanna agus i gcóras logainmneacha an Stáit.

6. I do thuairimse, an leor na forálacha seo, an bhfuil siad iomarcach nó an dteastaíonn leasú orthu?

Is leor

Comhlachtaí poiblí faoin Acht

Cuireann an tAcht dualgas ar chomhlachtaí poiblí, atá liostaithe faoin Acht, seirbhísí a sholáthar trí Ghaeilge. Tá liosta iomlán na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht ar fáil ag www.ahq.gov.ie.

Tá na comhlachtaí poiblí seo a leanas liostaithe faoin Acht – Ranna agus oifigí Rialtais, údaráis áitiúla, ollscoileanna, institiúidí tríú leibhéal eile, coistí gairmoideachais, an Garda Síochána, an tSeirbhís Chúirteanna, na Coimisinéirí Ioncaim, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, gníomhaireachtaí, boird & cuideachtaí Stáit eile.

7. I do thuairimse, an bhfuil liosta na gcomhlachtaí poiblí faoin Acht cuí nó an dteastaíonn leasú sa réimse seo?

Tá an liosta go breá ach ní chreidim go bhfuil na seirbhísí seo ar fáil go minic.

Oifig an Choimisinéara Teanga

Is faoin Acht a bunaíodh Oifig an Choimisinéara Teanga. Is é príomhról na hOifige ná monatóireacht a dhéanamh ar chur i bhfeidhm an Achta.

8. I do thuairimse, an bhfuil cumhachtaí agus feidhmeanna na hOifige sin dóthanach nó iomarcach agus an dteastaíonn leasuithe orthu?

Nílím cinnte. Is dócha go mbíonn daoine mall gearáin a dhéanamh mar gheall ar seirbhísí nach bhfuil ar fáil agus go mbíonn sé deacair. Braithim gur chóir go mbeadh níos mó cumhachta ag an gCoimisinéar chun a bheith fírinneach mar gheall ar agus go bhféadfaí níos mó a dhéanamh chun an pobal a chuir ar an eolas conas oifig an Choimisinéara a úsáid.

Go ginearálta

9. An bhfuil leasuithe eile a mholfá ar an Acht le cinntiú gur reachtaíocht í atá oiriúnach agus cuí dá feidhm?

Is dócha go mbíonn leasuith ag teastáil i gconaí.

10. Céard iad na seirbhísí trí Ghaeilge a bhfuil éileamh agat féin orthu ó chomhlachtaí poiblí nó an gceapann tú gur cheart tosaíocht a thabhairt dóibh?
Seirbhísí Sláinte, Gardaí ó am go ham.

11. Céard iad na constaicí nó na deacrachtaí a fheictear duit a bhaineann le seirbhísí ar chomhchaighdeán a sholáthar i nGaeilge ag comhlachtaí poiblí?

Toil agus tuiscint ar an gcéad dul síos. Ba cheart go mbeadh méid áirithe fostaithe ann go bhfuil Gaelainn líofa acu agus gur b'iad siúd a bhíonn ag ple leis an bpobal - ní haon mhaitheas é má tá an comhlacht ag comhlíonadh méid áirithe cainteoirí Gaelainne a bheith fostaithe acu agus ansan ná bíonn aon bhaint díreach acu leis an bpobal - rud a tharlaíonn go minic faraor.

12. Céard iad na leasuithe a mholfá ar an Acht le forbairt a dhéanamh ar sheirbhísí Stáit trí Ghaeilge ar bhonn éifeachtach agus éifeachtúil ó thaobh costais de?

Bheith chomh practicúil agus is féidir.